

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“ Nar. Post.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: **CORSIA STADION N. 12.** —

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Priposlana se plama tiskaju po 5 novč. svaki redak: Oglasi od 8 redakah stoje 60 novč. za svaki redak više 5 novč.; il u slučaju opotovanja uz pogodbe sa upravom. Novci sa šljuz postarskom zaputicom (asasno postalo) ima, prezima i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vrijeme, neka to javi odpravništvo u otvoreni pismu. Za koju se ne plaća poštarina, ako se izvana naplaćuje. Rokomacilja. Dopisi se ne vradaju ako se il ne tiskaju. — **NAŠA SLOGA** — izlazi svakog četvrtka i il celom arku. Novci il pisma šalju se na uredništvo il odpravništvo. Nabljezgovani listovi se ne primaju. — Predplata a poštarinom stoje 5 for., sa seljake 3 for. na godinu. Razmjerno fr. 2,50 na sa pol godine. Izvan carovine više poštarina. Na malo 1 br. 5 novč.

Krčka biskupija i hrvatski jezik.

(Konac).

Pošto je na Krku hrvatski duh uvijek živ bio, a hrvatski jezik u javnoj porabi, morali su tim jezikom izdavati svoje naredbe il krčki biskupi. U toj svijesti kršćanah valja da tražimo razlog, zašto nisu na Krku ni državne mletačke oblasti ni tudjinci biskupi uspjeli ma ni najmanje potalijanciti onog puka.

Na Cresu i Lošinj u išlo je uvijek gore, akoprem su il najstariji lošinjeki notari pisali glagoljicom. Tko hoće, može u Velom Selu (Velom Lošinj) viditi glagoljske zapisnike notara: popa Nikole il popa Ivana Krstinčića (od 1520. g.); onda: popa Ivana Božičevića (1605—1634).

Mletački je dužd zapoviedao g. 1481. krčkomeu providuru, da proreone od onuda hrvatske fratre il eka pazi, da unapred svi fratri latinski maše; ali kako znamo, dični naši franjevci maše glagoljski još il sada u samom talijanskom graduču Krku!

Osorski kaez Jerolim Zano naredio je dne 1. decembra 1611., da sve bratovštine u njegovoj oblasti moraju pisati svoje knjige talijanski, a ne hrvatski. Osorski biskup Simeo Gaudencij (1673—1719) zapovieda u Velom Selu (V. Lošinj), da imadu popovi unapred bilježiti ženidbe talijanski il hrvatski, jer da tobož svi popovi znadu čitati il pisati oba jezika. Osorski biskup Dražić (1720—1737) nije bio još s tim zadovoljan, pak je

g. 1732. zapoviedio u Malom Selu, da se unapred noimaju bilježiti: krsti slovi hrvatskimi, već samo na jeziku talijanskom! Na Krku nije pošlo za rukom ni biskupom ni mletačkoj vladi ugušiti hrvatski jezik, kako su uspjeli nešto malo na Cresu il Lošinj. Dubašljanski plovian Zgombić (uđio je kod riečkih jezuitah) zapisao je g. 1782. u matici kršćonih, da je svo pisano glagoljicom po starinskom običaju. Neko knjige plovanske u Dubašnici pisano su glagoljicom sva do g. 1845. Pak još ima kojekakvih šupljih glavah, koje hoće, da je otok Krk talijanski!

Neima dakle pod suncem razloga, koji bi govorio za to, da krčka biskup-ska kancelarija rabi talijanski jezik, jer proti tomu govori prošlost, koja je hrvatska; jer to neodobrava ni ono rodoljubno svećenstvo, ni onaj čisto hrvatski puk. Ako li su stari glagolj-ljaši, koji su dosta stvari znali biti, sačuvali potomkom majčin jezik, hoće li so današnji svećenici, koji su daleko naobruženiji, odreći u uredovanju svoga na korist tudjeg, talijanskog jezika?

Mi smo osvjedočeni, da toga oni učiniti neće, a pošto državni zakoni, potvrđeni od Njegovca Veličanstva, priznavaju Hrvatom pravo služiti so svojim jezikom u školi, kod suda il kod drugih oblasti, još manje može tko kratiti svećenstvu, da se u svom dopisivanju ne služu jezikom hrvatskim. Mi smo uvjereni, da toga neće ni presvietli g. biskup Ferotić, koji

je sam sisao hrvatsko mlieko, il koji je rođen u najrodoljubnijem mjestu otoka Krka. Na otoku Cresu il Lošinj, koji spadaju sada pod krčku biskupiju, pomagali su prošloga vioka il osorski biskupi polatinjivati crkve il potalijancivati puk. A jeli to bila zadnja njihova, koji su Hrvata pripravljali za carstvo talijansko na ovoj zemlji?

Može li tko zamjoriti čuvonom našom učenjaku Šimi Ljubiću, koji je o osorakom biskupu Rakamariću, koji je u Lošinj ukinuo glagoljicu, napisao ovo: »Ne bi znao, kako da za uvieko njegovu bozsravnost pristojno ožigošem. Bilo bi sve malo, što bi so il ma kako rođi moglo«.

Tako ovo mora suditi pravedna povjesticina, il malom il volikom. Za jednog biskupa sigurno ne može biti veća utjehe, nego kad u grob legne spokojan, a njegovu ga stado il narod blagoslivlja. Ta mu narodni povjesticinil urožo na grobu napis: »ovo je bio pastir pravil«.

Mi dielimo želje g. dopisnika iz Krka, da bi il krčki biskup imao nastojati oko toga, da se zaprieči potalijancivanje Malog Sela (Lošinja) pomoćju prodiakašah itd. Dolazo nam sa onih stranah žalostni glasovi, da u Malom Selu ima suda dosta djece, koja ne znadu govoriti hrvatski. Ako li pomislimo, da još počotkom ovoga vioka sami Lošinjani, braneći glagoljicu, ponosito govore, da je njihov materinski jezik hrvatski, težko nam je pri duši, kada pomislimo, da su

vlasti, sredstvom talijanskih školah njihove sinove potalijancile il pripravile za Irredantu. Ali šta četo, kada so ondje u pučkoj školi ne predaje na hrvatskom jeziku niti vjeronauk, a to bi bar crkvene oblasti mogle tražiti. Mi dakle stavljamo na arce presv. g. Ferotiću, da podupire, u koliko od njoga odvisi, hrvatstvo na Cresu il Lošinj, jer s tim neće koristiti samo svomu narodu, nego il crkvi il državi, kojoj su Hrvati najvjerniji podanici.

Oblasti il hrvatski jezik.

Svaki narod najviše ljubi il cieni svoj jezik ma il neimao sjajne prošlosti il literature, poput nekijih drugih naroda. To prirodjeno pravo nesmije na svietu nitko podicijenjati, najmanje pako država, u kojoj živi više naroda.

Naša država uzakonila je ta narodna prava u narodnoga jezika, da se o njih nemože već nitko ogrešiti. Nu uzalud čevjačanska narodna uzakonnjena prava, kad ima oblastih postavljjenih za narod, koje reć bi, da o tih pravih naroda nečo da ništa znadu. Tim oblastim valja pokazat na zakon, koji nije stvoren radi toga, da se ga mimolazi. Na našomu narodu je dakle, da poduču oblasti počitavati narodna il k tomu još uzakonnjena prava. Porezni ured na Voloskom razaslije platežne naloga (ordini di pagamento) u talijanskom jeziku. Buduć nije nitko prisiljen, da prima službenih spisah, sastavljenih u nepoznatom mu

PODLISTAK.

Iz Gorice

koncem rujna 1884. (Konac).

Tukove tječe polazilo 1550 djece godine 1883. a 27 školah bilo je providjeno sa školskimi vrti. Ipak u tom se je jedvu u početku. Još je toga mnogo učiniti. Borili se je proti dvim neprijateljem: proti neznanstvu, u kojem čami još velik dio pučanstva, il proti čudorednim manam, koje iskreno govoreć, više stoje, nego il iznabaju državni porezi il nego il se troši na škole. Čovjek reć radi po običaju ma il nerazboritu, dočim se učen il u poljudil skih poslovih pita, nosi li ta stvar il ne nosi. Nostk neručna nit s vremenom nit silami, nit sredstvi nit privrude, dočim naučen račun sa svim tim, imajud uviek na pameti: »rno do zrna pogača, kamen do kameina palača«. »Kl ime ima dve, kl neume nima nijedne«. A neumjeću, zlu koje bi valjalo odstraniti u gospodarstvu, je kod nas još mnogo. Posjedi su razkvasani, ležeći razdaleko jedan od drugoga. Manjkavije obdjelavanje polja. Poljudjelsko orudje je zastarjelo. Gnoj il nije dobro pripravan il se nečava dobro, il se ludo troši. Sijemenom nepostupa se kako bi se moralo; nesje se obzirom na zemljište. Pašnjaci su zapušćeni, kuma prinuđene stiepiti silinu prirode. Vodarstvo il vrtlarstvo nije tako razvijeno, kako bi moglo biti u zemljištu il zemljopisnom položju. Tuk riekih nije uredjen. Slabo se čuva polja il šume. Vinarstvo je napredovalo, ali našim Onoga, koj vidi il ungradjuje svaku zaslugu.

vinom još nije osigurana prodaja u sjednih zemljah. Nerazborito se goji žilvu. Naši siri se još nemogu natjecati sa siri ostalih planinskih pokrajnah. Plice, te najveće prijatelje poljudjelah, nečitli se dovoljno nit odlučno. Pčelarstvo je zanemareno. Sa svicel nepostupa se dobro.

Vitrić sva tu zla, izvrajuća s neumjeće, mora nastojati, da se odstrane, a to se može poukom u nastavnih tečajih, koji imaju olakšati posao putujućim učiteljom poljudjelstva.

Nego il kad bi se odstranilo sva ta otkrhljeno, još bi bilo u njem nevolje. Brige učiteljeve za tjelesno blagostanje puka bila bi na mnogo tašte, isprazne, uzaludne, kad nebi zajedno sa svećepci radilo na izkorenjenje slabih naučnjah kod parverena si djece, il na oplemenjanje njihova duha. Iz djece postali bi koristiljubi il nikad pobožni mladići, dobri il ljubazni prema svojim roditeljim, umjereni, trezni, počulni, nikad pravil omladubi. Zato, koji hoće djece voditi po trnovitom putu življenja, koji hoće nesamo, da ih nauči nego da budu il krepostni, taj tvrdi, da se obruža štikom krčkanskoga urođeraja, treba da siladi atope svemogućega genija krčkanskoga.

A bude li učitelj tako radio, tad neka bude stalan, a četo za njim preminulim žiliti nesamo njegova obitelj, nego svi oni postavljeni u središ svojih učenicah spomenici silatni napisi; tad četo sa žanjimoi zahvalni mu moliti pred prestoljem tih peterih dvoranah mogao si opaziti on

Na svrati moll Boga, da nagradi trud preminulim, da blagoslovi poslovanje živućim učiteljam, il da štiti ljubitelja škole Nj. Veličanstvo premlotivoga cara Frana Josipa.

Prisutni zaključili su trokratni život il evvija, a Nj. Preuzvišenost namjestnik Pratis progovori njemačkim jezikom. S radostju priznaje napredak u školstvu, hvallve one, koji su tomu doprineli, il želi, da uztraju na stazi, kojom stupaju. Lepa je, završi, ljubav do materinskoga jezika il uže domovine, il jedna il druga ta ljubav ima ustupiti prvo mjesto ljubavi do ukupno domovine, do Austrije.

Il tim je svršio sveđani dio učiteljske konferencie.

Iza toga pošlo se razgledavati didaktičku izložbu u peterih dvoranah.

Svakako najviše bilo je izloženo ženskijh ručnih djelah iz školah pojedinih kotarah, il vredne su svake hvale. Za njimi redne se pisano il risanje kao takodjer zemljoviti. Il učitelj izložil su raznih radnjah, a među njimi vrlo lno je izakntni radnje rilenberškoga učitelja: Ambroza Poniza, predstavljajuća svakojako posudje il orudje za zornu obuku. I ces. kr. krađjanska djevojačka škola u Pulju izložila je mnogo svakojakih radnjah učenicah, a ojezin ravnatelj g. Vovrig među ostalimi spravju za pokazati djeci, kako se mjesec il zemlja oko sunca vrti; to je sildečega dana pred množobrojimi učitelji il učiteljicami il tumačo.

K tomu bilo su izložene knjige e. kr. naklade u Beču, kao takodjer knjige il svakojaka učila nekijh trgovačah. U svih tih peterih dvoranah mogao si opaziti on

jezikovnu ravnopravnost, kojom se Gorička-Gradučanska od drugih nekijh pokrajnah otklikuje. Napisi nad ulazi u dvorane, u dvoranah samih, bili su u jednom il drugom pokrajnskom jeziku, u slovenskom il talijanskom.

Na tu ravnopravnost zaboravili su oni, koji su uradili izložbu spravah il izradakah e. kr. pokušišća za svilarstvo u Gorici. Tu si vidlo samo njemački il talijanske napise, pak ti je to porentilno radost nad inuće dobro uređenim izložbom, pokazujućom napredak u umnom svilarstvu il vinarstvu. U prizemlju bilo je izloženo raznih klupah il gimnastičkih spravah.

Poslo su viša il častnija gospoda pregledala tu jednu il drugu izložbu, išla su otvoriti treću, izložbu poljskih pridjelakah. Tu su pojedini gospodari s raznih stranah pokrajloe izložili svakojakoga povrtja, osobito pako voća, grozdja il vina, koja se je uz odštetu moglo il kušati. Izložili su pridjelakah il talijanski il slovenski odjel goričke poljudjelske škole. Bog zna čjom k: injavom, mnogo više talijanski nego il slovenski odjel, dapače ovaj izložio je takvih stvari, kao n. pr. lozu a grozdjem, kao da je hotlo, što je mogno gorjeja izložiti.

Kakvih sto učiteljah il učiteljicah im il u banket. Tu je nazdravljao zemaljski školski nailoznik njemački, slovenskim, talijanskim dapače il furlnakim jezikom: cesaru, učiteljstvu, svojim sudradnicom, slogi među učiteljstvom jedne il druge narodnosti. A učiteljstvo mu je jedno il drugo jednako srdačno odzdravljalo. Tu su pjevali zajedno učitelji jedne il druge narodnosti njemački carevku, a slovenski

jeziku, to je već u posljednje doba vraćeno tomu uredu do 20 takvih platežnih naloga s primjetbom, da ih stranke neće primiti, jer nisu pisani hrvatski. Što mislite, da se je na to dogodilo? Porezni ured zamolio doista občinu, da dostavi strankam platežne naloga, pisane u njemačkom jeziku, nu stranke odbile su i ove. U posljednje doba razažuje taj porezni ured platežne naloga, pisane slovenski. Koliko je trebalo, dok se hrvatskomu puku napiše nešto u slovenskom jeziku? Mi smatramo slovenski za naš jezik, u kojem naobraženi Hrvat ne nalazi nikakvih poteškoćah, nu nauku hrvatskom seljaku moralo bi se i hrvatski pisati, da znađe odmah o čem se radi.

Iz rečenoga slijedi, da je naš seljak prinuđen sam tražiti od oblaštih, da mu hrvatski pišu; odbijaju službene spise, ako nisu pisani hrvatski. To pravo daje mu sam cesarski zakon.

Ovdje tiskamo utok ili rekurs jednoga učitelja voloskoga kotara proti jednoj odredbi gorespomenutoga poreznoga ureda, da uvidi naš narod, kako se ima vladati. Sljedeći utok upravljen je na ces. kr. financijalno ravnateljstvo u Trstu:

»Dne 1. t. m. poslao sam čovjeka po svojoj mjesečnoj plaći c. k. poreznomu uredu u Voloskom, a isti donesao mi za 10 for. umanjenu plaću i priloženi sub. / platežni nalog, te sub. /2 priloženi listić sa napisom »Riscontro d'intimazione«, koj da imam potpisati i poreznomu uredu povratiti. Bit će to valjda dostavnica.

Nepoznavajući jezika, kojim je apomenuta valjda dostavnica pisana, nisam je htio niti mogao potpisati. Nu iz platežnog naloga, koji nije doista pisan, kako bi morao biti u književnom hrvatskom jeziku, nego u slovenskom, razlikom, da nakon što je potpisati dostavnica, imade još 30 dana vremena ili da platim ili da proti nalogu rekuriram. Ja bih u ovom slučaju bio pošteno umalo, da mi se dopusti odplaćati u mjesečnih obroci po 3 for., jer nemogu ovede svote na jedanput izplatiti, a slični me slučajevi uče, da bi me više oblasti bile useliale.

Nu slavni c. k. porezni ured u Voloskom, mimoljav zakonite propise, ovršio je t. t. m. ekszekuciju na moju plaću prije nego li sam i znati mogao, da dugujem pristojbu; prije nego li je rečeni ured mogao znati, hoću li ja uplatiti pristojbu priznati te odnosno proti njoj rekurirati. Na nenadana ekszekuciju uzrok je, što nisam mogao zadovoljiti stanovitim novčanim dužnostim, a tim gubim na kreditu.

Dne 3. t. m. predstavio sam se porez-

nom uredu, želeć, da se stvar posve mirnim načinom i na tihu poravnaj, nu sve uzalud. Navadjuo se od strane poreznog ureda, da sam pred nekoliko mjeseci odbio isti nalog pisan u talijanskom jeziku, a taj nalog, da porezni ured smatra pravovaljanim, jer da ja tobož talijanski razumijem.

Proti tomu navadjam:

1. Nije porezni ured kompetentan, da prosudjuje moje znanje ili neznanje;
2. Članak 19. temeljnog državnog zakona od 21. decembra 1807. (D. Z. br. 142), koji svakomu državljaninu zajamčuje pravo, da čuva i njeguje svoju narodnost i svoj jezik, neizbježnoje one državljan, koji možda poznaju kakav drugi jezik;
3. Kad bi se zakone na taj način tumačilo, razdrzljilo bi se narode, jer nebi tada pošten čovjek u Austriji htio da učij jezik susjedna naroda, znajući, da tim gubi pravo obrane svoje narodnosti;
4. Kad bi onaj po meni odbijeni talijanski spis — kako se kod poreznog ureda tvrdi — jednak sadašnjemu slovenskomu (hrvatskomu) platežnomu nalogu bio pravovaljanim, čemu mi onda pošlji taj novi spis u mojem jeziku?

Takvim postupkom financijalno oštećen, usudjujem se pred Tim visokim ces. kr. financijalnim ravnateljstvom proti gornjem postupku c. kr. poreznoga ureda Volosko *svetlano protestovati* i stalno očekujem, da će To visoko c. k. financijalno ravnateljstvo odrediti:

1. Da mi se povrati na gornji način ekszekutivno utjeranih deset forintah a. vr.
2. Da slavni c. k. porezni ured u Voloskom u ovoj stvari upravlja po zakonitih propalih postupka.

Pogled po svijetu.

U Trstu, 19. novembra 1884.

Sutra će se sastati u Pešti skupni ministri Austro-Ugarske u konferenciju, kojoj će predsjedati Nj. Veličanstvo. Predmet razprave biti će skupni državni poslovi, a medju ovimi i nekoja vojnička pitanja.

Jucer su zaključeno sjednice delegacijah u Pešti. U posljednjoj sjednici primila je austrijska delegacija u trećem čitanju financijalni zakon i sav proračun od 116 milijunah. Bijaše također oglašano od predsjedništva, da su se obe delegacije složile u svih pitanjih to da neće trebati skupnih sjednica obijuh delegacijah. Ministar izvanjskih posalaha izrekao je delegacijah u ime cara i kralja zahvalu na rodoljubnom i požrtvornom radu delegatah. Predsjednik nagovori napokon delegaciju sa kratkim govorom i zaključivši zasjedanje sa trokrotnim: Živio Njeg. Veličanstvo, što bijaše od delegatah burno opetovano.

U austrijskoj delegaciji preporučio je vladi zastupnik dr. Klaić, da bolje pazi kod naseljivanja Bosne-Hercegovine tudjimi plemenim, čim se tamošnje pučanstvo veoma uznemiruje; naglasio je također potrebu željezničke svezve Dalmacije sa austrijskim željeznicama a napose, da se vlada živo zauzme za gradnju željeznica u Bosni-Hercegovini.

Kako smo već javili, sastaje se carevinsko vijeće dne 4. decembra. Najprije će razpraviti proračun za g. 1885. a tad valja urediti već jednom svečeničku plaću, što se vuče kroz tolika zasjedanja, kao morska zmija. Nekoji slavenski časopisi izriču nadu, da će vlada u budućem zasjedanju zadovoljiti pravednim zahtjevom i slavenskih plemenah Austrije. Do sada zadovoljilo se ponešto Čehom i Poljkom, a ostali Slaveni, napose mi Primorja, neimamo se ničim pohvaliti. Bude li desnica poduprala našu zastupničku onako mlitavo ili nikako — kao što je to dosada činila — tad će ostati svi naši vapaji za pravicom i ravnopravnostju neuslišani i neuvazivni. U tom težkom položaju, biti će

napokom prisiljeni naši zastupnici odreći se desnice, dotično izstupiti iz njezinog krila pa raditi samostalno, a rad njihov neće biti zašto manje plodonosan, nego li je bio do sada!

Mađjarsko se novine hvale, da je bilo sklopljeno prijateljstvo medju Mađjari i češkimi zastupnici, prigodom zasjedanja delegacijah. Mi bi se također tomu prijateljstvu veselili, kad nebi znali, da ako je zbilja do kakva prijateljstva došlo, da je isto jedino na uštrb Hrvatah sklopljeno, što su Česi pokazali i prigodom hrvatskih nemirah tim, da su oštro odsudjivali Hrvate, a zagovarali ne braću Mađjare.

Hrvatski sabor sastaje se opet u prvoj polovici decembra. Vlada će predložiti proračun za g. 1885. a jer valjda očekuje, da neće biti isti razpravljen, zahtjevati će od sabora, da u ovlasti trošiti kroz tri mjeseca na temelju starog proračuna. Izabrat se imade također rognikularna deputacija, koja će se dogovarati sa mađjarskom rognikularnom deputacijom o konačnom riešenju riečkog pitanja i o povriedi nagodbenog zakona sa strane Mađjarah.

Zagrobačka svečanost, otvorenje naimo galerije slikah, našla je odziva također i u izvanjskom svijetu. Ozbiljni i triezni časopisi prosudjuju svečanost tu kao važan i znamenit moment u kulturnom životu Hrvatah, pa se iskreno raduju silnomu napredku naroda, koji je do sadavna, oružjem u ruci, branio europejsku civilizaciju a tim zaostao sam u napredku.

Odlazak biskupa Strosmajera iz Zagreba bijaše pravi triumpf. Ljubljonoga vladiku popratilo silno mnoštvo naroda na kolodvor, da mu izkaže i tu koliko ga cieni i štuje i koliko mu je zahvalno. Njeg. preuzvišenost oprostila se i na kolodvoru srdačnim riečmi sa gradjanstvom glavnog grada Hrvatske, koje mu je toli milo i drago i koje neće nikad zaboraviti. Gradskom načelniku poslao je preuzvišeni vladika pismo, u kojem se toplimi riečmi zahvaljuje slavnomu gradu Zagrebu, častnomu njegovomu starešinstvu, zastupstvu, svim korporacijam i razredom gradjanstva i pučanstva. — »Sveza ljubavi« — piše biskup — »štovanja i zahvalnosti, koja me sa priestolnim našim gradom veže, ostati će vječita a oprasćajue se od grada ključem iz dna duše: do sretnoga videnja«.

Iz Stare Srbije javljaju, da se tamo izgredi sve više množe. Nedavno navalila je arbanaska četa na veliko selo Popražište, u kojem stanuju kršćani i zapalila 40 kućah, kod koje agode je pet ljudih poginulo.

Kako javljaju iz Plovdiva, otvorio je glavni namjestnik istočno Rumelije, Gavril paša dne 3. t. m. iztočno-rumelsku narodnu skupščinu.

Ruska vlada vrlo je zadovoljna sa načinom, kojim se je priestolni govor izjavio kod otvorenja delegacijah u Pešti, o sastanku trijuh carevah u Skijernjevicah. Ruski državnici iziđu, da je odnošaj trih carevinalh u priestolnom govoru veoma dobro označen. Oni se naime nadaju i žele, da će rieči cara Frana Josipa ojačati u Evropi duh umirenja.

Talijanski nasuprot listovi, tuže se na razprave naših delegacijah, kojimi da je politički, trgovački i pomorski odnošaj Italije napram susjednoj Austriji veoma štetovao. Oni se naime boje, da bi Austrija postala gospodarijom na jadranskom moru, ako bi delegacije odobrile zahtjevo pomorske uprave.

O dogovoru medju Francezkom i Kinom, neza se još ništa izvjestno. Neima dvojbe, da bi Francezka rada

prihvatila mir, makar se morala i odrediti ratno nagrade. Opozicionalne francezke novine tvrde, da čino Kinazi takove predloge, kojih Francezka nemože primiti.

Zakonska osnova izborne reforme, predložena je već englezkoj gornjoj kući, ali neima mnogo nade, da bi ju opozicija poprimila. Dne 14. t. m. dozvolila je englezka dolnja kuća potrebne troškove za sudansku ekspediciju.

Kod otvorenja afričke konferencije u Berlinu, naglasio je knez Bismark tri pitanja, koja se imaju urediti, t. j. slobodnu trgovinu na Kongu, međunarodne pomorske naredbe za Kongo i Nigar i način, kojim se mogu u tih pokrajinah zakonito privalstiti zemljišća. Konferencija će trajati okolo tri čedaa. Njezine sjednice jesu tajne.

Na grobu

Ivana Nep. Jelenca,

župnika na Sovinjaku; rođen 16. svibnja 1840. umro 7. čujka 1884. oplaka od svog puka i brata si s porodicom braćevega u Karlovcu.

Deorum manum Jura sancta sunt. XII. tabul.

Neptiti vrag — ta srda zmijovlasa — Hrvatski, da ti spomenik se stavi, Koj b hrvatskoj svjedoči ljubavi — Do zadnjeg što te grilla je časa.

Već jedovita poput krvosasa — Na grobu tvome u kolut se savi, Da sve otruje, što nad tobom mavi, Da nebude o tebi više glasa.

Pa zaš' si mržen taku nemilice? — Jer pošteno si uvijek imo lice! Jer ljubio si Boga nad sve stvari — Jer rođen Hrvat ljubio si Hrvate — Jer Hrvat vjerno stojaš je uza te — A naši griehom drže te »barbari« — Na Sovinjaku, 17. studen, 1884.

Nadan Zorin.

Franina i Jurina.

Fr. Ču Juro, da je htio Todor šarenu babu na Puntu prodat? — Jur. San ču li, da su ju tamo peljali s Rogozi privezanu, ma da su ju Puntari s metlan strali! — Fr. Poštena ujin vera.

Fr. Kako se užas Jure najraje zateč v Reku, pu vapore al kurjero al trape? — Jur. Da ti pravo rečen, ja najvolni obešt postoli na rame, kuko i Lovranac, pak fagatan onako bos krajan.

Fr. Koristno je tako, haron ti ni trebe nigdere ankori fondat.

Različite viesti.

Odlikovanje. Sarajevniku priznoga su u (apelu) u Trstu g. *Edwarda Andrija Terzića* u podjeljen je naslov i karakter dvorskoga savjetnika.

Veleć. g. Fran Gnjezda, bivši vjeroučitelj na c. k. realni u Trstu, preminuo je nakom duge teške bolesti dne 14. t. m. u Ljubljani, gdje je boravio kod svojih rođakah. Vječni mu pokoj!

Izbori za istarsku trgovačku komoru. C. kr. namjestništvo u Trstu razpisalo je izbore za trgovačku komoru u Rovinju i to na temelju novog izbornog reda. Članovah imade trg. komora 18, od kojih pripada 11 trgovačkom odiru (od svih imah biti 6 nastanjeno u Rovinju); 7 obrtu (4 nastanjeno u Trstu); 3 trgovacah i 3 pomorca. O 1-7 obrtnicah, imah pripadati 6 obrtu; a 1 vlastnikom saltinah. Izbornu komisiju sačinjavaju sledeće gospoda: Al. Bluschegg, upravitelj kotar. glavarstva u Puli, kapo

i hrvatski te talijanski mnoge pjesme. I hrvatske pjesme morale su se na sveučbe zahijevanje opetovati. Sloga i međusobna ljubav medju učiteljstvom jedne i druge narodnosti s jedne strane, a medju učiteljstvom i zemaljskim školskim nadzornikom s druge strane, uzdržala i na dalje i našla sjedenikah u drugih pokrajinah. Učiteljstvu sa svimi njihovimi poglavarima bilo ono koje mu drago narodnosti, bilo ono gdje mu drago, jedna je zadaća: odgajati i poučavati djecu, a tim i puk, za vremenito i vječno dobro. U odgoj i pouku spada imenito: ljub i iskrenjega svoga kao samoga sebe, i nežni drugom ono, što neželis, na drugi tebi učini. A ta ljubav ima se protegnuti ne samo na pojedine osobe nego i na pojedine narode.

Onu slogu i međusobnu ljubav, koju je učiteljstvo jedne i druge narodnosti pokazalo pri banketu, nek uveliča i u mladi i nježna srca povjere se djeca, te tako odgaja pokoljenje, koje će znati ljubiti svoje i poštovali tudje.

Konferencija učiteljska nije s rečenim obavila svoga posla. Izabranici učitelji pojedinih kotarah razpravljali su u odsječih i skupno, skrovno i javno različita pitanja. Što i kako su dočakali, doznat će se.

Op. ured.

ministerijalni komisar i predsjednik izborne komisije, zatim Josip Quarantotto, Ivan Sponza i Anton Bonussi iz Rovinja.

Kozice u Trstu. Došli je letos pohodila kolera Italiju i Francusku, bura sada kod nas u Trstu isto tako nemili gost: kozice. U gradu imade na stotine bolestnih a u obćoj bolnici nema više mjesta za te vrsti bolestnika. Pomor nije srećom veoma velik jer umiru veći- nom samo oni, koji dobiju tako zvane crne kozice, a tih nema razmjerno mnogo.

Da se je mogla ova bolest u tolikoj mjeri ovdje razširiti, krive su, uz poznatu nedostuću u nekojih predjelih grada, također oblasti, kojim je buiti nad zdravljem pučanstva. Dok je blesnila kolera u susjednoj Italiji, viedalo se, zaključivalo i odlučivalo ovdje kako da se zaprieči unos te strašne bolesti a u samom gradu Trstu hvatalo su malo po malo, sve to većma kozice korjen pa su danas u toliko razsi- rene, da se nemože prodrijeti, kad li će prestati i neće li još mnogo i mnogo žrt- vah pokositi. Da se je više pazilo na do- maću nevolju a manje viedalo i politiziralo, zašto nebi danas sa grozotom pomišljali na pogibelj, koja nam odevud prieti.

Obćinski izbori u So- lunu. Javlja nam prijatelj, da su se vršili za III. i II. tieo dne 17. i 18. t. m. Narodna strana pobiedila je sjajno. Šare- njačstvo da je veoma pokunjeno. U I. tieu birali se dne 22. t. m. Pobieda je i tu narodnjakom osjegurana. U budućem broju progovorit ćemo pobiedu o tih izborih a za danas kličemo srećan: živio i viliim prvakom hofjuanske obćine i svietlstim bi- raćem, nupose dionim našim Franjom.

Obćinski izbori u gradu Krku. Kako nam javlja jedan kmet iz Punta, su dovršeni. Održavali su se dne 6. 7. i 8. t. m. Hrvatska je stranka na- vladala u trećem i prvom tieu. U drugom tieu bi reć, da se dogodile nekakve ne- zakonitosti, te se hrvatska stranka uzteglu od glasovanja, prosvjedujući proti izboru. Ovom uspjehu hrvatske stranke mi se od srca veselimo. S tim eto pada, uporišće talijanaško, te se nadamo, da će bit do- mala konac šarenjačkomi uplivu na Hrvat- ota Krka.

Odlučili su pobiedom svietlsti Puntari, koji su svi složni kao braća, vjerni svom rodu i jeziku, glasovali za hrvatske pre- loženike. Crn obraz onoj kukavič šare- njaku, koji je prodav sebe, htjeo još i drugo Puntare podmititi i navesti na iz- daju. Njegova gramotno djelovanje među- tim nepotamnjuje zaslugu dionih Puntarah u koje bi željeli, da se ugledaju i drugi naši oćoćani!

Kako se glasa, sad mislo stanovnici grada Krku prošli odienelje Puntarah od njihove obćine. Tomu su se oni najviše oprali pred nekoliko godina, kad su to- name Puntari prošili; nu sad bi reć da jim je vada do grla, pak su se premislili. Prekazo Martine!

Živili svietlsti hrvatski biraći obćine- krke!

Nećuven barbarizam. I najvećih narodi štiju svoje mirivace, samo u tućoj Istri je drugije. Mnogi izmedju naših dioniteljih znati će, da je bjago uspo- mene m. Ć. g. Ivan Jel-uc župnikovno kroz cietih - trinaest rodin u S. Miro- njaku. Govorimo: župnikovno t. j. sivi- je za onaj pak, izpovjedilo ga i krieplio nehokouo hranom i rieću br-žjom. Bio je osobiti prijatelj nećuđu djele, - ubogih i holestnih, jeinom rieću, g. Jelenc bio je svojitu vjernim pravi duhovni otac. Nu Provincioni božjoj prihulo se pozvati ga - nudimo se - u bolji život, gdje vije- nelma plaća, mržnje ni propozitiva, gji- spaja sve vjekovita B-žja ljubavi Dne 17. t. m. došao u Sovinjak njegov nećak g. Ognjovslav Jelenc, sa svojom sestrom, di- postave svomu nezaboravnomu stricu ču- menik sa hrvatskim napisom: Sovinjski glavar sa svojim zastup-tvom odlučno za- branu, da se rećeni sponenik postavi na župnikovno, a zašto? Jer da ima hrvatski napis i O dionjeljčtva nećuvenal - Pokojnik, viedeti jedne n-afelje neumoljivu smrt pred oćima, izpred oćira, prosio je suzluhi oćima sve za proštenje. Svi su plakali, svi su bili ga-nti, svi su opostihli samo jedan nije hotio i ovo ćatnaš poka- zao je, da ga još mirzi, da ga skroz ne- duđu ćuk u grobu progomil Veliki Božel i Vi koji vladate s narolu Vidite kako nam je dobro u našoj sirotici Istri!

Na koncu primjećujemo još, da je nećak pokojnikov sa sestrom, ovom prigodom potrožio preko sto i pedeset forintah a Sovinjski glavar imao je lušu i srce pitat, da mu plati zemljišće gdje pokojnik po-

živat! Sviete, šta ja pa štidi se! - Vi divljeni narodi u američkih prunaham i r-ndite li vi sa svojimi protivnici i po smrti, kno što rade naši narodni protivnici, koji su ustali sv- gletsku kulturu? Sram Vas bilo; i hijena mogla bi vam biti uzorom.

K odnošajem u Istri. Te- ćnjem godine štitali smo u poređkom listiću o školi bez učitelja, o tom naime, da je u sv. Lovreću pazenatičkom ustrojena škola ali da nema učitelja. Izrazilo se želju, da ga ved jednom dobije. U posljednjem broju donáša isti listić vied, da sv. Lovreć ko- znaćno učitelja ima, i to u osobi Ivanu Tesarza. Mi toga gospodina doista nepoz- namo, al štill smo o njem avokajihli, a glavna je ta, da je ved u mnogih mjestih služio i odasvuda odpravljao bit, i di- uživa osobitu zaštitu nekoga visokoga gos- podina. Na njegovom mjestu ne bi drugi, osino u učiteljskoj službi. On jednu izgubi; drugu dobije. Nupjose bio je u Labinu kao privremeni podučitelj, i tamo, ako gdje, bi mu još bilo mjesta, jer je pod- ravnateljem i jer je labineka škola čistó talijanska. Ali nit tamo mu nebijša ob- stanka i od tamo su ga odpravili. Ali ako- nje sposoban za podučitelja na talijanskoj, sposoban je za ravnajućega učitelja škole svetlovrećke, gdje je naukovni jezik tal- janski i hrvatski! Tako ai valjda misle gospoda, koja su ga imenovali. Da i hr- vatski, a g. Tesarz hrvatski nezna. Kao dotaluk k tomu biđi rećeno još ovo. Za službu u sv. Lovreću prosio je također kandidat učiteljstvo, usposobljen veoma dobro za hrvatske škole i imajući veoma dobro iz talijanaškoga jezika. Njemu bila je odbita prošnja i to a razloga, što je nu- školi u sv. av. Lovreću prećeno talijanski naukovni jezik. Dakle: rad netoliko tal- janske djece imenovan je učitelj, koja od svakuda odpravljaju i koj nezna ni malo jezika velike većine djece hrvatske, a od- bija se prošnja uzorna mladića, koj ima dokazah, da znađe i hrvatski i talijanski!

Kod nas se tako radi. Dokio će se tako raditi? Kakve će to posledice imati? Kojim plodom mora takav postupak ra- djati?

Na nešto nemožemo, na nešto ne- smijemo odgovoriti. Nek auid narod.

Pomorske viesti.

Kretanje austro-ugarskih brodova u tu- i inozemstvu.

Događili su: Trst 10. stud. Romolo, Sopra iz Volo. 12. Padra Stefano, Sinkovic iz Cotto. 13. Antonio S. Maccari iz Marsilje. 14. Elena, Klacivid iz Zante. 15. Adametz iz Limassola. 16. Elinde, Jadrošić iz Solina. 17. Biko 7. studen. Novi Klap, Karčić iz Lašinja. 18. Guido, Jelčić iz Sestona. 19. Figlio, Rabčić iz Marelje. 20. Podosa, Veserina iz Gatte. 21. Alessina 4. stud. Koločop, Korčić iz Cipra. 22. Paolina 7. - iz Miljetakih. - Bordeaux 4. studen. Enrica, Stipanović iz Alghira. 14. Jokat, Goltard. - Londra 12. stud. Srećna P, Drobaz iz Ishaboo. - Catania 7. stud. Lucio, Začović iz Trsta. - Cadix 1. stud. Ciro, Mutinolić iz Rangkok. - 7. Armonia, Zagabria iz Bahia-Blanca. - Bremerhaen 5. stud. Francesca T. Tonetti iz Rangona. - Cardiff 8. stud. Vesna, Siglić iz Bordeauxa. - Filadelfija 3. stud. Martie, Domini iz Opatje. - Palma 28. list. Ukraine, Mirković iz N. Jorka. - Greenock 6. stud. Giorgio Bošković, Boško- vić iz Smirna. - Poutlax 10. stud. Kraljević, Svriljuga iz Rialto. - Palmota 8. stud. Srećna P, Drobaz iz Ishaboo. - P. Zada 20. listop. Jedanaesti dubrovački, Knežević iz Cape-Town. - Lovostaj 4. studena Maria D. Negovević iz Bugle. - Marsilja 6. stud. Zebra, Sutor iz Tripoli. 7. Matuzalem, Gurić iz Burduske. Maria T. Prosen, Rajmond, Blažević iz Rieke. - N. Jork 9. stud. Lea, Krelić iz Table-Bay. 4. Deseti dubrovački, Marinović iz Suedle. - Plymouth 7. stud. Bakran, Pavletić iz Monto- vieda. - Montevideo 14. list. Oton, Stuparić iz Liverpoola. - Smirna 20. list. America, Va- lentin iz Bostona. - Calle 7. studena. Moise Montefiore, Matković. 10. Maria T. Prosen iz Rieke. - Lisboa 4. stud. Suparbo, Matković iz N. Jorka. - Nieme-Waterweg 8. stud. Ibar, Sivić iz Baltimora. - Glasgow 6. stud. Giorgio Bedovica, Bošković iz Smirna. - Carigrad 3. studena. Columbus, Menghetti iz Batuma. - Brunswick 30. stud. Tere Marassi iz Monto- vieda. - Patras 13. stud. Giovannino R. Jovan- ović iz Trsta. - Malta 6. stud. Peleg, Mat- vieda iz Smirna. - Delanera 19. list. Jafet II., Kibinica iz Table-Bay. - Zonen 11. studena. Br. Kemény, Golubović iz Rieke. - Trinidad 9. stud. Maylath, Peršić iz Caynna. - Barbadoz 13. stud. Amor, Skopinčić iz Capo-Towna.

Ođjadili su: Trsta 7. stud. Noel, Jurjević Kobilić, Ku- kuljica za Patras. Drina, Brajo za Batum.

Virgo, Giadulló za Marelju. 12. Vila, Stanos za Aleksandriju. - Bisko 7. studen. Stefanis, Randić za Glasgow. - Berdjanske 1. stud. Bo- sana; Tomarović za Malta. - Lisboa 1. stud. Ardito, Milčić za N. Jork. - Palmota 7. stud. Bakr n. Pavletić za Plymouth. 9. Srećna P, Drobaz za Londra. - Alessine 6. stud. Koločop, Korčić za Marsilju. - Bordeaux 7. stud. De- seti dubrovački, Jašić za Cardiff. 8. Olga R. Mikulić za Newport. - Marsilja 8. studena. Dampier, Peršić za Rieku. 12. Catina, Valen- tin za Senj. - Carigrad. 4. stud. Columbus, Menghetti za Genovu. Ida S. Segurgra za Berdjansku. - Wilmingtona 31. list. Ledo, Er- schen za Liverpool. - Calamale 28. list. Ma- rietta B. Sciolatid za Trst. - Karmena 29. list. Empire, Kolić za Falmouth. - Malta 1. stud. Matuzalem, Gurić za Marsilju. - Queenstown 11. stud. Forza, Peršić za Amsterdam. - Ka- gliarica 6. stud. Emilio, Savoldelli za Englezku. - Cardiff 10. stud. Ida P. Crnković za Brin- diai. 12. John, Morgan za Trst. - Pointe de Grosse 10. stud. Deseti dubrovački - za Cardiff.

TRGOVAČKE VIESTI.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Kava Rio, Santos, Ceylon, Java, Moka, Cukar, tucan, Mlija za, Jelo, talijansko fino, Rieka talijanska, Papper, Sakatar, Patrolji u budiliah, u avanduh, Mast avinjska, englezka, Stianka, Maslo, Lej, Naranče puljičko, Limun puljički, Rozici, Mandole, Krečije sultanina, Smakve, Grakaf, Pažulji, Loća, Vena bosanska, Istarska, Keža strojno, volovsko su- rovo, janjće 100k., kozje, Ljca, Sjena, Sjilve bosanske, hrvatske, Pšenica, Kukuruz vlaški, banatski, hrvatski, Raž, Zob magjarska, hrvatska, arbanasika.

Tršćanska burza

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Austrilska pap.ranta for, Ugarska, Ista u zlatu 4%, Dionica nar. banko, kredit-banko, Talijanska ranta, London 10 lirah, storlinah, Napoloon, C. kr. cekini, Državne marke, Iate francezsko, Talijansko liro.

Lutritski brojevi

Table with 2 columns: Location and numbers. Locations include Grad, Tumešvar, Brno.

TRGOVINA I KROJACNICA

Pellegrino Levi Via S. Antonio br. 5

OGRTAČI

od for. 10 i više Podpuno odiele od f. 10 i više Hlače . . . 4 Kratki kaputi . . . 6 Prsluki . . . 2-20 Priprema sukna te sgotovi na mjeru, u najkraće vreme.

Prašak za prsa

Izvrstan lijek proti kašlju, pro- muklosti, prehladi i drugim katu- ralnim namam. Skutalja sa naputkom po 30 n. dobije se samo u ljekarni PRAKMARER Piazza Grande - Palazzo Municipale Trst. Naručbe obavljaju sa bezodkladno.

Podpisan časta se objaviti trgovcem, obrtnikom, novčarom, osjeguravajućim društvom itd., da su otvorili ovdje tvornicu Pećatah vulkaniziranog kaučuka.

Corso br. 47 - I. p. te jamče za točno i dobro izradjenje svojih pećatah tako, da se mogu natjecati na onimi berlinskih i bečkih tvornicah i što se tiče svoma nizkih cijenah. Izradjuju se pećati kojedog drugo podobe; Pećati-Bijouterie, prikladni za darove, kano: sa- tovi, medaljoni automatični, skutalje za šibice. Cruyon sa perom-pećatom itd. Pećati sa dnevnikom i za označiti registre, naslove, dionice itd.

Primaju se takodjer pećati na poprav- k. Naručbe iz pokrajine obavljaju se bez plunio. Sa odličnim štovanjem

Macerata & Battara.

ČASOPIS La Verifica O SLUŽBENIH VJEDBAH. Predbrojba od danas napred za svu god. 1895. stoji for. 2 za Trst u stan i za državu for. 2.50; za inozemstvo 3 frankah. Oni koji donášu do tržni pregled i burse viedti. Giuseppe Zoldan - Trst. Casa fu Strahli, piazza del teatro.

Čvrste blagajne (Zajameno od ogoja i potkojenje) c.k. priv. izključivo tvornico C. POLCER i C. u Beču tvorničari c. kr. oblasti. Skladišće i glavno zastup- stvo sa Trst, Istri, Dalma- ciju, Italiju i Istok kod

RODOLFA MANGOLD-A - TRST Via Forn br. 7.

Dobiva se i za mjesečne obroke. ZANIMIV OGLAS U velikom studijsku pokućstva i tapecerije G. Gheršlak-a Via Forneto br. 12. I. p. imade uvijek pripravnih štutah za postelje, izpunjenih sa veoma dobrom tvari u cieni od 6 for. napred. Divani i sofa izpunjeni i pokrili veoma dobrom vrsti kretona i jute u cieni od 15 for. napred. Pokućstvo za sobu, sjedala, naslo- njaci, stolice tapingera itd. Prima svaku naručbu tapingerije uz poveoljniu cieniu u ogli ostali, bućin ću imade vlastitu radionicu tapingerijah, drvodjelstva i skladišće tvariha za po- kućstva. Dobiva se i za mjesečne obroke.

KOD ŠPIRA ARTALE (Tiskarna i naklada u Zadru) Izašao je novi

MALI KATEKIZAM odobren za podučavanje kršćanskoga nauku u orkvi i u školi od pre-ćatnih Ordinarijatah dalmatinske cerkovne po- krajine. Ciena 5 nov.

NB. Naručitelji, koji pošalju novac unapried za najmanje 24 listisaknh, do- biti će knjige besplatno u kuću.

Odlikovan „Specialitet“ P. Siocovich-a

Ljekarna „Alla Marina“

Turska mast. Neboje se više kosto bolje ni kukoholje. Izkustvo od 70 godinah i mnogo- broje zahvalni preporučuju ovaj lijek. Lonić- ućak sa naputkom stoji i for. 4. v. Voda tulpanovog cvietca. Nelma više pijgali na keži, kojom se ponosi lujnu mladost. Ciena staklenice i for. 5; v. Pitati valjda: vodu tul- panog cvietca P. Siocovich-a. Ljek presti lozim zibim. Vrlo dobro sredstvo za uzdržati zdravu i uću i ućuvali razubnjaku od upale koli u početku toli u razvoju. Ostia toga služi protiv prištema na licu i bolestim od slabih zubih. Ciena staklenice 40 n. v. a. v. Naručbe uz pouzešje obavljaju se krotom pošta.

Železna brvna

različita visina i debljine po zahtjevu, malaze se u skladištu uvijek pripravnu kod
SCHNABL i C. TRST
10 Vln di Carintia 19
uz najnižu cijenu. — Skladište kotačaš
rajljovih, vintolikaiteah, sisaljkih, do-
tučeteaga željeza cjevih za vodu i kotlovaah.

Latteria Milanese

(milanska mlekarna)
Acquedotto br. 17.

Podpisani smatra si dužnošću, upozoriti mnoge naručitelje, da ima u mlekarni svježih i suha voća. Iz-
vrstne divljačine, zeleninah sve-
poat članah na trpu Hleba gene-
vezkog, kolačah mlačkaš, sličicah
padovanskih, gorkih, kolačah salon,
mleka svieža svaki dan iz Milana.
Krema za ovariš, tučenog površja
prve vrsti, kisača mlička. Za objede
i solrće ovršavaju se naručbe sa
pladnolvi površjem bogato nariješni,
takodjer u lodu. Nuručbe za pokr-
ljnu izravnj se neodvlačno, nu ne
izpod 5 klog.

M. Melchioro.

POZORI!

NE. POZOR OD PATVORENJA!

1884. IZLOŽBA U KALKUTI.

Diplom sa medaljom.

VLAHOV

Da se leglo do enag lika dođe,
s nabava u njim izmijeli svo lavano,
maločije, maločarne, prođe lino ab
u svih glavah meah cloga svika.
Tvorac: Romano Vlahov u Sil-
niku. Glavno skladište u Trstu ulica
8. Lazzaro br. 1.

NE. POZOR OD PATVORENJA!

POZORI!

AL VOMERO VERDE

Trgovina sa željom: **Plazza
della Lega** porta Nro. 5.
Dobiti se može svakako orudje za
pohijetela i zanatliju svakojake sprave
za kušje i prodmete za kuhinje i obitlji.
Sve uz najniže cijene.

Bez ove obrambene znamke,

zakonom štiteño, imade se taj lek po
dr. Mallicu smatrati kano patvoren

Cvjet proti trzanju,

po dr. Mallicu,
je odlično najbolji lek proti
kostobolji i reumatizmu, tr-
zanju po udih, bolest u
krizu i žlveah, oteljih, utvr-
dullim udon. itd.; ako so
vahi i kratko vrijeme pre-
stane posvema trzanje, što
dokazuje množina zahval-
nosa. Traži se samo sveit
(Obruh, znamka) proti trzanju po dr. Mallicu
u prilozno znanje; 1. staklenica 30 nrš.

Zahvala.

Gospodinu J. pl. Trnkozyju, lekaru
u Ljubljani.

Moja je majka od kostobolja na nogi
silno trpila i razno domnoe lekova bezna-
pješno rabila. Pošto se je patro bolent što
dalje sve većma pogoršavala u ona nije
kroz više danah više na nogu stati mogla,
sjetim se na Vaš dr. Mallicu kostoboljni lek
za 50 novč., te si ga odmah narušim. I u
istinu imao je budovik uspjeh da se je majka
nakom što ga je kratko vrijeme upotrebila-
vnu pavo težkih bolih oslobodila. Punim
ovjedočljom priznanjem Jaska dr. Mallicu
kostoboljni cvjet kano izvatan lek te ga
svakomu bolentliku u silnošni bolisti pre-
poručam. Vašoj blagorodnoj izričitoj puko
najzdravija hvati; svim štovanjem.

Franz Jug.

posjednik u Smarj kod Celja.

Planinski bilinski strop kran ski.

Izvatan proti kašlju, hripavici, vrtabolji,
pranaj i plućnoj bolcaci; 1 staklenica 50
nrš. Koristišti nego, li svi u trgovini sa
nalazeci stropi.

Krv čisteće kruglice o. kr. povl.

bolni smjele u nijednom gospodarstvu manj-
kati; one su već tisuć puta pomogle kad
je čovjek zatvoren, kod grobovlja, kad su
utvrdnula uđa, pokvaren želudac, kod jetri-
nih i bubražnih bolestih; u skutulah 1
for. 5 novč., jedan zanotnik sa 6 skutulah i
for. 5 novč., Razaslije se samo jedan za-
motak.

Gori navedene spođiljakte, kojš
su mnogoljetnim izkustvom kano osobe
uspješne pripoznate, imade uvijek čiste u
zalogi i raspolijha odmah poštaraskim pou-
zecom.

liekarna Lj. pl. Trnkozyja »pri samo-
rogu« u Ljubljani, Mestni trg br. 4.

Bogato skladište

željeza svake vrsti, dužine
i veličine, ociela, žute miedi
(otuna), olova, bakra (rama)
kositra (cinka), željezine
prosto i fino radjene, orudja
za razne zanate i obrte, poljo-
djelskog orudju, raznih spr-
vah za kuću i brodove, va-
gah decimalnih i stolnih
preporučaju
hevesich i Milovecich
Palazzo Carciotti u Trstu.

NE. Svi se domnoe (tuzemsko)
robu ruzaslije slobodna od
carine i po najnižih cjenah

Podružnina u Trstu e. kr. povl.

austrijaskog vjersosijaskog zavoda

za trgovinu i obrt.

Novci za ukamaćenje

u bankah uz
4-godovni odkaz 3 1/2%,
3-godovni odkaz 3%,
30-dnevni odkaz 2 1/2%,
u napoloondorih uz
30-dnevni odkaz 3%,
3-mjesečni odkaz 3 1/2%,
6-mjesečni odkaz 3 1/2%.

Okruzni odjel

u bankah 2 1/2%, kamata na svaku svotu
a u napoloondorih bez kamatah.

Naputnice

za Bud, Prag, Peštu, Brno, Tropavu,
Lavov i Rieku, nadalje Zagreb, Arad,
Grao, Hermannstadt, Innsbruck, Olciovac,
Ljubljana, Salzburg bez troškovah.

Kupnja i prodaja

od devizah, efekatah, takodjer unovčanje
kupponah uz 1/2% provizija.

Predujam

na varrante, uvjolti na sporazumljenje uz
otvor kredita u Londonu ili Parizu 1/2%
provizija za 3 mjeseca.

Na efekt. U 1/2% godišnjih kamatah
do iznoea od fr. 1000; na pavođe iznoea
glasom posebnoga sporazumljenja.

U Trstu 1. oktobra 1884.

Nepogrješivo!

Svak dobije iznos
natrag, kod koga bi
moj sigurno djeluje

ROBORANTUM

(ar-distro sa bradomah)

bezuspješnan ostao. I to
liko sigurno djeluje
proti čelavosti, ispa-
danju kose, peruti i
osoderju. Uspjeh vis-
oču po 1. for. 50 nrš. i boce za probu
po 1 for šalje

J. Grolich u Brnu.

Roborantium opetovno upotreblien
pokazuje takodjer dobar uspjeh proti
stakotli i grobovlji.

U Trstu: Petar Slovočih, farmao, ala Ma-
rina, Via Sanita 13. Pvxamror ljuk, Hrvat-
ska Stavajna; Zagreb: samo C. Arasin,
Rika: Gmelner, Saspič; Vouk, Ivanoo kraj
Varažina; Janoš, Ivanio grad; Toliovič,
Jaska; Tomaj Karlovac; Fideis, Petri-
nja; Grgić, Zeman; pl. Benko, Stak;
Grensky, Varaždin; Riedl, Vinkovec; pl.
Aleman; — Bosna: Srajevo: Pl.
Pleyel, Ilekarić; D. Tuzla; Poeković,
Ilekarnik. Dalmacija: Zadar:
Andrievič, Spljet: Aljinović.

Tamo se mož takodjer
dobiti *Kau de Hèze*, izložno sred-
stvo ljepote, koje uzdržl sviežost i bio-
lođu puti. Cijena 85 novčica. — *Bou-
quet du Serail de Grolich*, vonj za rub-
ce i elegantni sviet. Ovo je bieser
svih vonja. Radi vorredno ljepo sprave,
stuzi i kao dar za Božić i imendan. Cje-
na for. 1.50

Piccoli-jeva

želudačna esenca
lekarna Piccoli-ja »pri
angelu« na Dunajskoj
cesti u Lj u lja ni
ozdravlja kako go čisto
iz zahvalnih pisam i
zdravilskih svjedoč-
bah bolest u želudcu i
irbuhu, bodenje, krč, želudačnu i promjenju
mrzlicu, zabasanje, hemeroidje, stalenicu, mi-
gramu, itd. i je najbolja pripomođ proti glistam
kod djece.

Staklenica 10 nrš. Tko jlh uzme više, dobi
primjeran odput.

Ovdje valja izreka: »Čast zaslužku«. Vuša
želudačna esenca je jedino zdravlje,
koje mi pomaže kod mojih bolesti u želudcu.
Svaki krat kada ju rabim, duiim polegšanje i
zbojšnjje.

Jošip Svedat, župnik, Kamnje, pošta Črnenca.
Ovdje valja izreka: »Čast zaslužku«. Vuša
želudačna esenca, koju sam ja i mnoge drugih
bolnikah rabio u bolestih, je uprav čudovite
mođ, osobito kod želudačnih bolestih.

A. Lupatino, župnik, Kršan u Primorju.
Podpisani potvrđuje, da ima želudačnu
esencu ljubljanskoga lekarnika Piccoli-ja hito
i pređuna zdravatvene mođ. S njom ozdravilo
je mnogo ljudi moje i euadne županije; komad
da prođu dan, da ne bi tko došao k meni, te
me prosi za jednu staklenicu želudačne esence,
kolih imam uvijek nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-dekan, Plomin, Primorje.
Astirrhenskom najbje zdravlje proti pre-
hladi, kostobolji, oslabi dolavnih čulihah, bo-
lestim u krizu i u praht, prehladnim bolestim
u glavi i u zubih. Staklenica 40 nrš.

Pastile santoninske; (kolješi proti glistam)
Izkušeno zdravlje proti glistam; staklenica 10
nrš. 100 komadičah 60 nrš. 1000 komadičah
5 for.

Salicilne pastile proti prehladjenju najbolja
pomođ proti davici (difterite), plućnim, pranitu
i vrtabnim bolestim, proti kašlju i hripavosti
staklenica 20 nrš.

Čelječak proti sirup. Ta iz Jokovitič, bi-
linah indijah sirup rabi se u najboljim uspi-
hom proti svim pranit i plućnim bolestim,
zasliženju, kašlju, hripavosti, dušijovnu ka-
šlju itd. Odraslieni zleku uzmu 3 do 4 žice
svaki dan, djeca toliko silno. Staklenica 30 nrš.

Tu navedena, kako av druga ozdravila se
uviek friske doba u tekari!

G. Piccoli-ja

»pri angelu«

Ljubljana, Dunajska cesta.

Naručbe izvršuju se s prvom poštom uz po-
uzalje iznosa.

Zaloga u Trstu su u lekarnah pl. Louton-
berg, Foraboschi, Prandini, Ravasini i Zanetti
ter u svih boljih lekarnah Istre i Primorja.

The Singer Manufacturing & Co

NOVA JORK

samo za

JEDAN FORINT

na jedan možo se dobiti živuđu makinu
»Singer original« bez povisjenja cijene.
Garancija 5 god. Poštuka u kući hitava.

The Singer Manufacturing & Co
Corso, Palazzo Salein.

Igle za makinu »Singer« 3 novč.
komad, dučet 30 novč.

Založni papiri 5%

ausrtijske contralne banke zemljišnoga
kredita

(Banca Contrale Austriaca di Credito fondiario)
koji se amortiziraju u 83 godinah pomoću
vrednih i prepuzku sa vrijedni osobito kano
stalan i uosnaš uložak kapitalnih dočim nose
polag sadašnjeg kursa interes veći od

pet po sto.

Radi svoje solidnosti mogu se ovi založni
papiri upotrebiti za kauciju i takodjer kao pu-
plarna zaloga itd. itd.

Založni papiri od 5 po sto contralne
austrijske banke za zemljišni kredit prodavaju
se polag svakodnjeg kursa kod: **FIL-
LIPSI UNION BANKE u
Ljubljani** i kod njenoj Mjesečno
Corso I., gdje se takodjer propali kuponi
to izvučeno srećko dižu.

Franco di dazio

MOBILI

migliori e più a buon mercato
ia grande assortimento presso
IGNAZIO KRON

DEPOSITO MOBILI DI VIENNA
Trieste, Via al Teatro Numero 1, A
(TERGESTEO)

Prezzi correnti illustrati si spediscono
dovunque franco e gratis

Velika partija

ostanakah sagovah

(10—12 metarah) šalje uz pouzede
komad po 3 for. 80 nrš.

L. Storch, tvorničar u Brnu.
Tvar, koja se nebi dopala, može
se zamjeniti.

Velika partija

odrezakah sukna

(3—4m.) u svih bojah za cjele mužike
odjeće, šalje pouzedećem po 5 for. odrezak.

L. Storch u Brnu.
Tvar (sukno), koja se nebi dopala,
može se zamjeniti.
Uzorci se šalju za marku od 10 nrš.